

ВПЛИВ ЗМІНИ КЛІМАТУ В УКРАЇНІ

Основні висновки щодо кліматичних показників

Температура

- Температура в Україні та прилеглих регіонах піднялася майже на 1,5°C за останні 30 років. 2020 рік став найспекотнішим для Європи й України за всю історію вимірів.
- За сценарієм помірної концентрації парникових газів (RCP4.5) очікується, що порівняно з показниками станом на кінець XX століття середньорічні температури можуть зрости на 1,2°C — 3,0°C до середини та на 1,6°C — 3,5°C до кінця XXI століття.
- За сценарієм високої концентрації парникових газів (RCP8.5), якщо порівнювати з показниками станом на кінець XX століття, можливе зростання середньорічних температур на 1,7°C — 4,1°C до середини та на 3,4°C — 6,2°C до кінця XXI століття.

Екстремальна температура

- За останні десятиліття в Україні збільшилася кількість та інтенсивність періодів спеки, і, за прогнозами, у майбутньому відбудеться подальше зростання. Якщо глобальна температура підвищиться на 4°C порівняно з доіндустріальними рівнями, екстремальні періоди спеки, які раніше спостерігалися раз на 50 років, можуть виникати майже щороку.
- Прогнозується, що кількість морозних днів зменшиться, і наприкінці XXI століття в деяких районах більше не буде днів із від'ємними температурами.

Опади

- Річна кількість опадів варіюється по всій Україні, зі значною міжрічною мінливістю, що призводить до деяких дуже вологих і деяких дуже посушливих років. Очікується, що ця значна мінливість збережеться і в майбутньому.
- Імовірно, до кінця XXI століття може значно зменшитися кількість опадів улітку, особливо на півдні та південному сході України, до кінця 21 століття.
- Є ймовірність збільшення дощів узимку, особливо на півночі України. Незважаючи на збільшення опадів узимку, проєкції вказують на ймовірність зменшення поширення та висоти снігового покриву в умовах теплішого клімату, що в західних гірських регіонах, через зменшення талої води відповідно зменшуватиметься весняний стік.

Екстремальні опади

- Прогнозується, що частота та інтенсивність дуже сильних опадів зросте на 10% — 25% до кінця XXI століття.

Основні висновки щодо оцінки впливу

Сільське господарство та продовольство

- Підвищення температури та прогнозоване збільшення опадів узимку можуть збільшити продуктивність сільськогосподарських культур, але лише за нижчих рівнів потепління, пов'язаних зі сценаріями нижчої концентрації парникових газів.
- Підвищення температури та прогнозоване зниження опадів влітку впродовж XXI століття можуть призвести до зростання посушливості та теплового стресу, що негативно вплине на сільське господарство й забезпечення продовольством.

Вода

- У регіонах України з нестачею води спостерігають триваліші проти XX століття періоди спеки та довші літні сезони.
- Збільшення дефіциту води на півдні та сході України може збільшити тиск на існуючі джерела водопостачання, що призведе до збільшення кількості населення з доступом лише до забруднених запасів води.
- Прогнозоване зменшення снігового покриву в майбутньому ймовірно змінить терміни й об'єми стоку в гірських районах, що може зменшити ризик водопілля деяких річок.

Здоров'я

- Інтенсивніші та частіші випадки екстремальної спеки разом із зниженням якості повітря збільшать ризик смертності та втрати працездатності населення від теплового стресу.

Екосистеми

- Морські екосистеми та біорізноманіття в Чорному й Азовському морях перебувають під негативним впливом зміни клімату. За останні 20 років температура води зростає більше ніж на 1°C, і за сценарієм високої концентрації парникових газів імовірно є потепління до 5°C до кінця XXI століття, що становить ще більшу загрозу морським екосистемам.
- Вирубка лісів і підвищення температури призводять до збільшення пожежонебезпечності, причому пожежі стають частішими та інтенсивнішими. З підвищенням температур ризик виникнення пожеж продовжуватиме зростати в майбутньому, особливо за сценаріїв зі зменшенням опадів влітку.

Енергетика та інфраструктура

- Очікується, що прогнозоване підвищення температури, нестача води й екстремальні погодні явища збільшать попит на енергію та поставлять під загрозу її постачання через навантаження на інфраструктуру.
- Збільшення частоти сильних злив очікувано збільшить ризики дощових паводків, що завдаватимуть шкоди інфраструктурі та майну.

Зміни із часом

- Очікується, що більшість негативних наслідків зміни клімату, прогнозованих на XXI століття, будуть гіршими за сценаріями вищої концентрації парникових газів.
- Вплив зміни клімату залежатиме від комплексу інших факторів, таких як прийняті рішення щодо планування та демографічні зміни.